سۋ ىستەرىن ەگجەي ـ تەگجەيلى، ناقتى ىستەدى

(باسى 1 ـ بەتتە)

نەگىزدىك قۇرىلعى قۇرىلىسى قاۋىرت ٴجۇرىلىپ، سۋ تورابى نەگىزگى جۇلگەسى ورنادى

وسى زامانعى سۋ يگىلىگىنىڭ تىرەكتىك جۇيەسى قۇرىلىسىندا سۋ ساقتاۋ — نەگىز، سۋ ۇنەمدەۋ — شەشۋشى تەتىك، سۋ جەتكىزۋ — تولىقتاۋىش. تيانشان الابىندا تىلشىلىك ۇيىرمەسىندەگىلەر سۋ يگىلىگى تورابى ينجەنەريالاردىڭ، سۋارمالى وڭىرلەردىڭ سايكەستى جانە وسىزاماندانعان جاڭالاۋ ينجەنەريالارىنىڭ ۇزدىكسىز سالىنىپ، شينجياڭنىڭ سۋ تورابى نەگىزگى جۇلگەسىن قالىپتاستىرعاندىعىن كوردى.

ياركەن وزەنى الابى — شينجياڭداعى ەڭ ۇلكەن سۋارمالى ٴوڭىر، بۇرىن جازعى تاسقىن مەزگىلىنە كىرىسىمەن، الاپتاعى اۋىل ـ قىستاق ەگىبەككۇشتەرىنىڭ 90%ى تاسقىننان ساقتانۋعا ات سالىساتىن، قىس پەن كوكتەمدە سۋ ازايعان مەزگىلدە وزەن اعىسى تارتىلۋعا تاياپ، اتىزداردى قىستا سۋارۋ، كوكتەمدە سۋارۋ قاجەتىن قاناعاتتاندىرا الماي قالاتىن. قازىر ارتاش سۋ يگىلىگى تورابى ينجەنەرياسى ياركەن وزەنىنىڭ جوعارعى اعارىندا بوي كوتەرىپ، تاسقىننان ساقتانۋ، سۋارۋ، ەلەكتر تاراتۋ، ەكولوگيانى قورعاۋ سياقتى كەشەندى رولىن ساۋلەلەندىردى. ۇلكەن توسپا جىلىنا 2 ميلليارد تەكشەمەتردەن استام سۋ مولشەرىن "شىعارىپ ـ ساقتاپ"، تومەنگى اعارداعى ەگىنشى ـ مالشىلاردى مىڭ جىلدىق سۋ اپاتىنان ارىلتۋمەن بىرگە، سۋارمالى ٴوڭىردى سۋارۋعا كەپىلدىك ەتۋ مولشەرىن 50%كە جەتپەۋدەن 75%كە جوعارىلاتتى.

2025 ـ جىلى 10 ـ ايدىڭ سوڭعى شەنىندە تيەك قويىلىپ، سۋ ساقتاۋ جوسپارلانعان داشيشيا سۋ يگىلىگى تورابى ينجەنەرياسى سالىنىپ بولعاننان كەيىن اقسۋ وزەنى الابىنداعى تاۋلى وڭىرلەردە مەڭگەرۋ سيپاتتى رەتتەۋىش سۋ قويماسى بولماۋ تاريحىن اياقتاتىپ، تارىم وزەنى الابىنداعى سۋ بايلىعىنىڭ جايعاسۋىن ساپالاندىرىپ، تاسقىن، قۋاڭشىلىق اپاتىنان ارىلتادى؛ سونىمەن ۇقساس مەزگىلدە تيەك قويىلىپ، سۋ ساقتاۋ جوسپارلانعان قورعان سۋ يگىلىگى تورابى ينجەنەرياسى سالىنىپ بولعاننان كەيىن كۇشان وزەنىنىڭ تومەنگى اعارىنداعى سۋارمالى وڭىرلەردەگى سۋارۋعا پايدالانىلاتىن سۋعا كەپىلدىك ەتۋ مولشەرىن جوعارىلاتادى... كەلەلى سۋ ۇنەمدەۋ، سۋ ساقتاۋ، سۋ جەتكىزۋ ينجەنەريالارى جانە مومۇق، حۇڭشان، يگىزيار سياقتى 23 ورتا، شاعىن تيپتى سۋ قويماسى ينجەنەرياسى اسقار تاۋلار مەن تەرەڭ شاتقالدار اراسىندا جەدەل قالىپتاسۋدا.

"ٴار جىلى تاسقىن مەزگىلىندە قىرۋار ەگىبەككۇشتىڭ تاسقىننان ساقتانۋعا كىرىسۋ تاريحى كەلمەسكە كەتتى، ٴبىز تاعى سۋدى 'بەكەر اعىزبايمىز'". پۋسكام اۋداندىق سۋ يگىلىگى ينجەنەرياسىنا قىزمەت وتەۋ باس پۋنكتى پارتيا ياچەيكاسىنىڭ شۇجيى لياۋ جىلاي بىلاي دەدى: ياركەن وزەنىنىڭ پۋسكام بولەگىندە ولشەمدى توسپا جانە جاعالاۋدى قورعاۋ قۇرىلعىلارى تۇگەلدەي سالىنىپ بولدى، سۋ يگىلىگى نەگىزدىك قۇرىلعىلارىنىڭ كەمەلدەنىپ دەڭگەيىنىڭ جوعارىلاۋىمەن وزەن جاعالاۋىنداعى بۇقارانىڭ ٴومىرى مەن مال ـ مۇلكىنىڭ حاۋىپسىزدىگى قاماتاماسىز ەتىلدى، بۇقارانىڭ اۋىل شارۋاشىلىعى وندىرىسىمەن شۇعىلدانۋىنا، بايۋىنا، كىرىسىن ارتتىرۋىنا ٴتيپتى دە كوپ ۋاقىتتى جۇمساۋىنا مۇمكىندىك جاسالدى. ال بيىل باستاپ سالىنعان باشكەنت ورتا تيپتى سۋارمالى وڭىرىندە جالعاستى سالىناتىن سايكەستى جانە وسىزاماندانعان جاڭالاۋ نىساناسى ميكرو جاڭا ٴداۋىر كارىز قۇدىعى ينجەنەرياسىن تۇيىندە سىناق ەتۋ جانە توعان جۇيەسىن سۋ سىڭبەيتىن ەتىپ وزگەرتىپ سالۋ ارقىلى بۇلانۋدى، سۋدىڭ ٴسىڭۋىن ازايتىپ، سۋ جەتكىزۋ ونىمدىلىگىن جوعارىلاتىپ، اناعۇرلىم كوپ سۋ بايلىعىنىڭ ەگىس اتىزدارىنا ٴتيپتى دە تەز اعىپ جەتۋىنە مۇمكىندىك جاسادى.

2022 ـ جىلى تۇتاس شينجياڭدا 671 سۋ قويماسىنىڭ جالپى سۋ ساقتاۋ مولشەرى 12 ميلليارد 134 ميلليون تەكشەمەتر بولىپ، بۇرىنعى جىلداردىڭ سول تۇستاعىمەن سالىستىرعاندا 865 ميلليون تەكشەمەتر كوپ ساقتالدى؛ تۇتاس رايوندا سالىنىپ بولعان سۋ سىڭبەيتىن توعان 102 مىڭ 700 كيلومەتر، سۋ سىڭبەۋ مولشەرى 35%. 64 بولدى. كەمەلدەندىرىلىپ، دەڭگەيى جوعارىلاتىلعان سۋ يگىلىگى نەگىزدىك قۇرىلعىلارىن قاماتاماسىزداندىرۋ جۇيەسى سۋ بايلىعىن شوعىرلى، ۇنەمدى پايدالانۋ دەڭگەيىن جوعارىلاتۋعا تاماشا نەگىز قالادى.

جۇيەلى رەتتەپ ۇلەستىرۋ جەلىسى جاسالىپ، سۋ مول مەزگىل مەن سۋ ازايعان مەزگىل ٴبىرىن ـ ٴبىرى تولىقتىرىپ، سۋدان ۆيداعىداي پايدالانىلدى

شينجياڭدا 570 نەشە وزەن بار، جەر بەتى سۋ بايلىعىنىڭ مولشەرى جىلىنا شامامەن 83 ميلليارد 400 ميلليون تەكشەمەتر، ۇزاق ۋاقىتتان بەرى شينجياڭنىڭ ٴار جىلعى ەكونوميكالىق، قوعامدىق سۋدان پايدالانۋ جالپى مولشەرى كورسەتكىشى 56 ميلليارد 300 ميلليون تەكشەمەتر بولدى. وسى سۋلاردان قايتكەندە ۆيداعىداي پايدالانىپ، ەكونوميكالىق، قوعامدىق دامۋعا قاتىستى ىستەردى ۆيداعىداي ىستەۋگە بولادى؟ جوعارى ٴونىمدى سۋ ۇنەمدەۋ بۇعان نىقشام دا ٴتۇيىندى بەتالىس كورسەتتى.

"ٴبىزدىڭ جوعارى ولشەمدى ەگىنجايىمىزدا ۇنەمدەلگەن ەگىبەككۇشىمىز شامامەن 70%، ۇنەمدەلگەن سۋ بايلىعى 70% بولدى، جەردىڭ پايدالانىلۋ مولشەرى 15% جوعارىلادى، ٴونىم مولشەرى 30% ارتتى"، ـ دەدى قاشقار ايماعى ماكىت اۋدانى قۇمقۇسار اۋىلى تومەنحادىلىق قىستاعى پارتيا ياچەيكاسىنىڭ شۇجيى حۋاڭ يىڭجيە ساۋساقتارىن ساناپ. جوعارى ولشەمدى ەگىنجاي قۇرىلىسىنىڭ الا كەلگەن پايداسىن ايتىپ. بۇل قىستاق بيىل 1120 مۋ جوعارى ولشەمدى ەگىنجاي نەگىزىندە زەردەلى ەگىنجايدان ۇلگى كورسەتۋ تۇيىندەرىن قۇرىپ، كولەمدەنۋ، ماشينالاسۋ، ۆلشەمدەنۋ، شوعىرلانۋ دەڭگەيىن جوعارىلاتىپ، شارۋا وتباسىلارى مەن قىستاق كوللەكتيۆى سالبەستىك كووپەراتيۆتەرىنىڭ كىرىسىن ٴوستى ـ ۇستىنە جوعارىلاتادى.

اتىز باستارىندا "وزەن ـ كولدەردى بويلاي ٴجۇرىپ شينجياڭعا كوز جىبەرۋ" تىلشىلىك ۇيىرمەسى ەگىنشىلىك وتباسىلارىمەن "سۋدان پايدالانۋ ەسەبىن" جاساپ، جوعارى ولشەمدى ەگىنجايلاردىڭ سۋ ۇنەمدەۋ، ٴونىمدى ارتتىرۋ ناتيجەسىنە نازار سالدى. مەيلى حوتان ايماعى حوتان اۋدانىنىڭ مىڭ مۇلىق ۇلاسپالى كۇرىش اتىزى بولسىن، الدە قۇمىل قالاسى اراتۇرىك اۋدانىنداعى 40 مىڭ مۇدان استام ناۋماۋحۋ جاي پىساتىن قۇمىل قاۋىنى بولسىن نەمەسە تۇرپان قالاسىنداعى 550 مىڭ مۇلىق ٴجۇزىم باقشاسى بولسىن، شينجياڭنىڭ بايتاق دالاسىندا اۋىل شارۋاشىلىعىندىق سۋلاندىرۋ سىندى سۋدى كوپ پايدالاناتىن ٴىرى ىستەردە بىرتىندەپ نەشە ون ميلليون، ٴتيپتى نەشە ٴجۇز ميلليون تەكشەمەتر سۋ ۇنەمدەلدى.

سۋ بايلىعىنىڭ ۋاقىت ـ كەڭىستىك تارالىمىنىڭ بىركەلكى بولماۋى شينجياڭنىڭ "سۋ حيكاياسىن" جازۋداعى قيىن ٴتۇيىن. 2022 ـ جىلى شينجياڭ "جالپى مولشەرىن قاماتاماسىز ەتۋ + يكەمدى ۇلەستىرۋ" سىندى سۋ بايلىعىن اشۋ، پايدالانۋ ۇلگىسىن جاڭالىق اشا زەرتتەپ، بىزدەنىس جاساپ اتقارىپ، سۋ مول مەزگىلدەگى ارتىق سۋدى يكەمدى سۋ مولشەرى رەتىندە يكەمدى ۇلەستىرىپ، يكەمدى رەتتەپ، جاڭادان ارتقان ەگىستىك جەر ەگىمشىلىگىنە جانە جاڭادان ارتقان استىق ەگۋگە پايدالانىلاتىن سۋ قاجەتىن قاماتاماسىز ەتتى. سۋ ۇنەمدەي ٴبىلىپ، تاعى سۋدان پايدالانا ٴبىلىپ، سۋارمالى وڭىرگە تاسقىن سۋىن باستاپ، سۋ قويماسىندا تاسقىن سۋىن ساقتاپ، ەكولوگيالىق سۋ تولىقتاۋ ارقىلى تاسقىندى تاراتىپ، شينجياڭنىڭ جەر ـ جەرى الاپتىق سيپاتتى تاسقىندى جۇيەلى ۇلەستىرىپ، الاپتىڭ تاسقىننان امان وتۋىنە شىنايى كەپىلدىك ەتۋمەن بىرگە، ەڭ كەڭ كولەمدە تاسقىن سۋىنان مۇمكىندىكتىڭ بارىنشا پايدالانىپ، تاسقىن سۋىنان "ساقتانۋعا، ۆيداعىداي پايدالانۋعا" شىنايى كەپىلدىك ەتتى.

ٴزاراپشان وزەنىنىڭ ورتا، تومەنگى اعارىنداعى ماكىت اۋدانىنداعى توراڭعى ورمانى الاڭىندا سۋارىلعان اۋماقتى توراڭعى جاپ ـ جاسىل بولىپ جايقالىپ تۇر، كوز الداعى ۇشى ـ قيىرسىز سارى قۇم تاكلاماكان ٴشولىنىڭ جيەگى. "سوڭعى 3 جىلدا توراڭعى ورمانىنا تاسقىن سۋىن باستاپ سۋ تولىقتاپ، ٴار جىلعى سۋارۋ اۋماعى تۇگەلدەي 60 مىڭ مۋدان استى". ماكىت اۋدانى توراڭعى ورمانى الاڭىنىڭ قىزمەتكەرى ٴزاراپشان وزەنىنىڭ تاسقىن مەزگىلىندە تاسقىننان ٴبولىپ اكەلگەن ەكولوگيالىق تولىقتاما سۋىنىڭ قۋراۋعا اينالعان توراڭعى ورمانىنىڭ ومىرشەڭدىك كۇشىن قايتادان قاۋلاتىپ، تاسقىن سۋىنىڭ ونىمدىلىگىن بارىنشا جوعارىلاتۋدى جۇزەگە اسىرعاندىعىن تانىستىردى.

بۇكىل شينجياڭعا كوز جىبەرگەندە، علمي، جۇيەلى جايعاستىرۋدىڭ ارقاسىندا سۋ مول جانە ازايعان مەزگىلدە سۋدى رەتتەيتىن جانە كوپ قايىنار ٴوزارا تولىقتايتىن الاپ سۋ تورابى جۇلگەسى بىرتىندەپ قالىپتاسۋدا. بۇل "توراپ" جوعارى، تومەنگى اعارعا، نەگىزگى اعىنعا، تارماق اعىنعا، وڭ، سول جاعالاۋعا بىردەي ٴمان بەرىپ، اۋىل شارۋاشىلىعىنا پايدالانىلاتىن سۋ قاجەتىن، ەكولوگيانى قورعاۋ نىساناسى تالابىن ٴبىر تۇتاس جوسپارلاپ، وزەن ـ كولدى تۇتاستىرۋدى، ساقتاۋ مەن جىبەرۋدى بىردەي جوسپارلاۋدى، سۋدىڭ مول جانە ازايعان مەزگىلىندە سۋدى ٴوزارا تولىقتاۋدى جۇزەگە اسىردى. 2022 ـ جىلى شينجياڭ جالپى 54 ميلليارد 270 ميلليون تەكشەمەتر اۋىل شارۋاشىلىعىنا پايدالانىلاتىن سۋمەن قامداپ، الدىڭعى جىلداعىمەن سالىستىرعاندا 4 ميلليارد 954 ميلليون تەكشەمەتر مولايىپ، ەگىس داقىلدارىن سۋارۋ جەر اۋدانى 3 ميلليون 10 مىڭ مۋ كوبەيگەن؛ بۇكىل رايونداعى ەكولوگيالىق تولىقتاما سۋ 36 ميلليارد 700 ميلليون تەكشەمەتر بولىپ، الدىڭعى جىلداعىمەن سالىستىرعاندا 3 ميلليارد 840 ميلليون تەكشەمەتر كوبەيگەن.

كەشەندى وڭاۋ وي جەلىسىن اشىپ، سۋدى دانەكەر ەتىپ ەكولوگيانى گۇلدەندىردى

سۋ قۋالاي قونىستانۋدا، تاعى "سۋعا" قاراي ارەكەت جاساپ، "سۋ" جاعدايىنا قاراي ٴىس ىستەۋ قاجەت. شينجياڭ تيپتىك جاسىل القاپ ەكونوميكاسى سانالادى، سۋ بايلىعىنىڭ، سۋ قورشاعان ورتاسىنىڭ كوتەرىمدىلىك قابىلەتىنە سۇيەنۋدى ٴتيپتى دە قاجەت ەتەدى، وڭىرلىك كەڭىستىكتى دامىتۋدى ورنالاستىرۋدى ساپالاندىرىپ، "سۋ ارقىلى جەر بەلگىلەپ، سۋ ارقىلى ٴونىمدى بەلگىلەۋ" كەرەك.

پۋسكام اۋدانىنداعى ەرەكشە وسى زامانعى حالىقتى بايىتۋ كاسىپ سالاسى باقشاسىندا، شەتسىز دە شەكسىز قۇبا تۇزدە 43 مىڭ مۇلىق باقشا رايونى جوبالاپ، جەرگىلىكتى ورىن سۋ بايلىعىن ۇلەستىرۋ نورماسىنا نەگىزدەلىپ سۋ ارقىلى جەر بەلگىلەپ، 2 جىل ۋاقىتتا 10 مىڭ مۋ جەردى يەلەيتىن جاس جەمىس بازاسىن سالدى. "ٴبىز نىسان قالىپتاستىرعان تۇراقتى مۇلكتى جانە ورگانيزىم مال ـ مۇلكىن ناقتىلاندىرىپ، ۇقىق قاراستىلىعىن كوللەكتيۆ ەكونوميكاسى ٴالسىز 42 قىستاققا تۇراقتاندىرىپ، قىستاق كوللەكتيۆ ەكونوميكاسىن سۇيەمەلدەۋدىڭ جانە نىعايتتىق". كاسىپ سالاسى باقشاسىنىڭ جاۋاپتىسى جاڭ گوجۇن بىلاي دەدى: اۋىل شارۋاشىلىعىنا پايدالانىلاتىن سۋ جالپى مولشەرىن تىزگىندەۋگە جانە تۇراقتى نورما بويىنشا باسقارۋعا ۇشتاستىرىپ، وسى ارادا اتقارىلعان سۋ ۇقىعىن ايقىنداپ، تەكسەرۋدى، ولشەۋدى وتباسىلارىنا دەيىن جەتكىزۋ، پايدالانىلاتىن سۋدى ولشەۋ سياقتى شارالار شارۋا وتباسىلارىنىڭ سۋ ۇنەمدەۋ، سۋدان پايدالانۋ تانىمىن ۇزدىكسىز جوعارىلاتتى.

قازىر تاۋ، سۋ، ورمان، ەگىنجاي، كول، جايىلىم، قۇم تىرشىلىك تاعدىرلاس ورتاق تۇلعاسى تانىمى جۇرت جۇرەگىنە تەرەڭ ۇيالادى. اقسۋ ايماعى اۋات اۋدانى ٴاشىما تارىم وزەنى الابىنىڭ ەكولوگياسىن قالپىنا كەلتىرۋ ينجەنەرياسى مىنە وسى ۇستانىمنىڭ تاماشا امالياتى. بۇل ينجەنەريا تاكلاماكان ٴشولىنىڭ سولتۇستىك جيەگىنە، اقسۋ وزەنى الابىنىڭ باتىس بولىگىنە ورنالاسقان. بۇرىن بۇل ارانىڭ توپىراعىنىڭ قۇمايتتانۋى، سازدىقتىڭ كەرى شەگىنۋى اۋىر، ەكولوگياسى توتەنشە ٴالسىز بولاتىن، اقسۋ وزەنى الابىنداعى شۇرات نىشانىندەگى ەڭ ۇلكەن قۇمدى بوران قايىنارى بولاتىن. "سۋ بايلىعىن علمي دالەلدەگەننەن كەيىن ٴبىز سۋ، ورمان، ەگىنجاي، كول، جايىلىم، قۇم سىندى 6 ٴتۇرلى جەر بەدەرىن كەشەندى وڭادىق". اۋات اۋداندىق ورمان شارۋاشىلىعى جانە جايىلىم مەكەمەسىنىڭ ورىنباسار باستىعى جياڭ ليلي بىلاي دەپ تانىستىردى: 2021 ـ جىلى 3 ـ ايدا باستالعان ەكولوگيانى قالپىنا كەلتىرۋ ينجەنەرياسىنىڭ جوسپارداعى قالپىنا كەلتىرىلەتىن جەر اۋدانى ٴبىر ميلليون 61 مىڭ 400 مۋ، 2025 ـ جىلى ورىنداپ بولۋ جوسپارلانۋدا. سۋ ارقىلى كوگالدى بەلگىلەپ، بويشاڭ اعاش ەگۋگە لايىق بولسا، بويشاڭ اعاش ەگۋ، بۇتا ـ بۇرگەن وسىرۋگە لايىق بولسا، بۇتا ـ بۇرگەن ٴوسىرۋ، ٴشوپ ەگۋگە لايىق بولسا، ٴشوپ ەگۋ، قۇمايتتانعان كۇيىندە قالدىرۋعا لايىق بولسا، قۇمايتتانعان كۇيىندە قالدىرۋ، قۇمدى ٴشول كۇيىندە قالدىرۋعا لايىق بولسا، قۇمدى ٴشول كۇيىندە قالدىرۋ پرينسيپى بويىنشا، ينجەنەريا ەكولوگيالىق قورعاۋ، جەتىلدىرۋ ٴوڭىرى، ورمان، جايىلىم ەكولوگياسىن قالپىنا كەلتىرۋ ٴوڭىرى، سازدىق ەكولوگياسىن قالپىنا كەلتىرۋ ٴوڭىرى، قۇمدى ٴشول ساياحات ٴوڭىرى سياقتى 8 ەكولوگيالىق قۇرىلىس يقۋات ٴوڭىرىن جوسپارلاپ، قازىر ەكپە ورمان ٴوسىرۋ، جاساندى جولمەن ٴشوپ ٴوسىرۋ، قۇمدى اينالدىرا ورمان ٴوسىرۋ، ٴشوپ ٴوسىرۋ سياقتى تاسىلدەر ارقىلى 240 مىڭ مۋ اۋماقتى وڭادى.

وسى وڭىردە ٴار جىلى تاسقىن مەزگىلىندە ەكولوگيالىق سۋ تولىقتاۋدان تىس، ماڭايىنداعى قالالاردان 50 ميلليون تەكشەمەتر تۇندامالى سۋ ەنگىزىپ، اۋماقتى ەكپە توراڭعى ورمانىن نارلەندىرىپ، تۇندامالى سۋ، اۋىل شارۋاشىلىعىنان ىعىستىرىلعان سۋ بايلىعىن اينالىمالى قايتا پايدالانۋدان ۇلگى كورسەتىلەدى. قازىر ماڭايىنداعى ەگىنشى وتباسىلارى سەكسەۋىل، ەتتى سۇڭعىلا سياقتىلاردى ەگەتىن قۇم كاسىپ سالاسىنا بەلسەنە قاتىناستى، بازار كاپيتالى قۇمدى ٴشول ساياحاتىن جوسپارلاپ اشىپ، قۇمنان ساقتانۋدى، قۇمدى تىزگىندەۋدى، ەكولوگيانى قالپىنا كەلتىرۋدى اۋىل ـ قىستاقتى گۇلدەندىرۋمەن قابىسىز ٴتۇيىلىستىرىپ، ادام مەن تابيعاتتىڭ جاراسىمدى قاتار ٴومىر ٴسۇرۋىنىڭ جاڭا پاراعىن جازۋدا.

(باسى 1 ـ بەتتە)

2 ميلليارد 753 ميلليون يۋان جانە ٴبىر ميلليارد 793 ميلليون يۋان بولىپ، جىلدىق سول تۇستاعى توراپتاعى بولشەك ساتۋ سوماسىنىڭ 28%. 30ىن يەلەگەن. 8 ـ ايدا، شينجياڭنىڭ قىزمەت وتەۋ تۇرىندەگى توراپتاعى بولشەك ساتۋ سوماسى ٴبىر ميلليارد 511 ميلليون يۋانعا جەتىپ، سايكەس مەزگىلدەگىدەن 68%. 56 ارتىپ، بۇكىل ەلدىكىنەن 52%. 28 جوعارى بولعان، ينتەرنەت جەلىسىندەگى اس ـ سۋ، ينتەرنەت جەلىسىندەگى ساياحات جانە تۇرمىستىق قىزمەت وتەۋ كاسىپتىك الدىڭعى 3 ورنىن يەلەپ، جۇزەگە اسىرعان توراپتاعى بولشەك ساتۋ سوماسى جەكە ـ جەكە 914 ميلليون يۋان، 303 ميلليون يۋان جانە 187 ميلليون يۋان بولعان.

تىكە تاراتۋ ەلەكتروندى ساۋداسىنىڭ تۇتىنۋدى جەبەۋ رولى كورىنەكتىلەنە ٴتۇسىپ، اۋىل ـ قىستاقتىڭ ەلەكتروندى ساۋداسىنىڭ جالىندى كۇشتى تۇيىندالتتى. ينتەرنەت ينفورماتسيا تەحنيكاسىنىڭ تەرەڭ قولدانىسقا تۇسۋىنە ىلەسە، تىكە تاراتۋ ەلەكتروندى ساۋداسى ۋاكىلدىك ەتكەن ەلەكتروندى ساۋدانىڭ جاڭا كاسىپ كۇيى، جاڭا ۇلگىسى تىڭنان باس كوتەرىپ، ەلەكتروندى ساۋدانىڭ ۇزدىكسىز جەدەل دامۋىنىڭ جاڭا قوزعاۋشى كۇشىنە اينالدى. تيجارات نەگىزگى تۇلعالارى كۇن ساناپ تەبىندەپ، توراپتاعى ساتىلىمنىڭ قارقىندى دامۋىن ىلگەرىلەتتى. قازىر شينجياڭنىڭ توراپ ساۋدا تۇلعالارىنىڭ جالپى سانى 250 مىڭنان اسىپ، 690 مىڭنان استام ادامدى تىكەلەي، جانامالاي جۇمىستانۋعا جەتەكتەدى. ساندى مالىمەتتە، 1 ـ ايدان 8 ـ ايعا دەيىن شينجياڭ اۋىل ـ قىستاقتارىنىڭ توراپتاعى بولشەك ساۋدا سوماسى 23 ميلليارد 45 ميلليون يۋان بولىپ، سايكەس مەزگىلدەگىدەن 39%. 25 ارتىپ، اۋىل شارۋاشىلىق ونىمدەرىنىڭ توراپتاعى بولشەك ساتۋ سوماسى 12 ميلليارد 829 ميلليون يۋان بولىپ، سايكەس مەزگىلدەگىدەن 59%. 17 ارتقاندىعىن كورسەتتى.

جۇڭچيۋ مەرەكەسى، مەملەكەت مەرەكەسى سىندى قوس مەرەكە قارساڭىندا، اۆتونوميالى رايوندىق ساۋدا ىستەرى مەڭگەرمەسى تۇتىنۋدىڭ قىزۋ تۇيىندەرىن ونان ارى مىقتى يگەرىپ، ەلەكتروندى ساۋدا سىندى جاڭا قوزعالتقىشتى الۋەتتەندىرىپ، تىكە تاراتۋ ەلەكتروندى ساۋداسىنىڭ تۇتىنۋ كۇيىندە جاڭالىق اشۋ، تۇتىنۋ سەزىنۋىن جوعارىلاتۋ، تۇتىنۋ كومەسكى كۇشىن جارىققا شىعارۋ سياقتى جاقتارداعى وزگەشە باسىمدىعىن تولىق ساۋلەلەندىرىپ، تۇتىنۋدىڭ جاڭا قوزعالىس ەنەرگياسىن تاسقىنداتۋعا كۇش سالادى.

(باسى 1 ـ بەتتە)

ينتەرنەت جەلىسىندە ٴبىر جولدا ٴوتىنىش ەتۋ، سوڭىندا ۇكىمەتتىك ىستەر ساندى مالىمەتتەن ٴدال كەزىندە تەڭ يگىلىكتەنۋدى، جۇمىستاردى سايكەسە ٴبىتىرۋدى جۇزەگە اسىرىپ، جيىنى 20 مىڭنان استام جۇمىستى ٴبىتىردى.

اۆتونوميالى رايوندىق ۇكىمەتتىك قىزمەت وتەۋ جانە الەۋمەتتىك بايلىق ايىرباس ورتالىعى پارتيا باسشىلىق گرۋپپاسىنىڭ مۇشەسى، ورىنباسار مەڭگەرۋشىسى جاۋ يان مىنانى ٴبىلدىردى: "اتالعان سىناق ٴتۇيىنى قولدانىمى — ۇكىمەتتىك قىزمەت وتەۋدىڭ جاڭالىق اشا دامۋىنىڭ جاڭا باستاماسى، شارۋاشىلىق ـ ساۋدا ورتاسىن ساپالاندىرۋ، بازاردىڭ ومىرشەڭدىك كۇشىن تاسقىنداتۋ، ەكونوميكانىڭ دامۋىن جەبەۋ جونىنەن ماڭىزدى مانگە يە".

بۇرىنداعى كاسىپورىن قۇرۋ كوپتەگەن تاراۋدىڭ تەكسەرىپ بەكىتۋىنە ساياتىن، راسمياتتارى شىتىرمان، پەريوتى ۇزاق، كوپ شاپقىلاۋعا تۋرا كەلەتىن. ال قازىر تۇڭعىش "بلوكچەين + ۇكىمەتتىك قىزمەت وتەۋ" تەحنيكاسى سىناق ٴتۇيىنى قولدانىمىن تياناق ەتىپ، ٴبىر تەرەزەدە نەمەسە شينجياڭ ۇكىمەتتىك قىزمەت وتەۋ تورىندا كەستە تولتىرىپ، ٴبىر رەت ماتەريال تاپسىرسا بولعانى، سوڭىندا ساندى مالىمەتتەن ٴدال ۋاعىندا تەڭ يگىلىكتەنۋدى، كاسىپتىك جۇمىستاردى سايكەسە ٴبىتىرۋدى جۇزەگە اسىرۋعا بولادى.

اۆتونوميالى رايوندىق ۇكىمەتتىك قىزمەت وتەۋ جانە الەۋمەتتىك بايلىق ايىرباس ورتالىعى ۇلكەن ساندى مالىمەت ٴبولىمىنىڭ ورىنباسار باستىعى ۋاڭ گۋاڭۋن بىلاي دەپ تانىستىردى: ەسەپتەۋ ارقىلى سىناق ٴتۇيىنى قولدانىمى ىسكە قوسىلعاننان كەيىن، جۇمىس بىترەتىن كاسىپورىنداردىڭ 4 رەت از شاپقىلاۋىنا، ماتەريالدى قايتا تولتىرىپ جولداۋ 4 رەت از قايتالانادى، تۇتاس تۇلعالىق جۇمىس ٴبىتىرۋ ونىمدىلىگى بارىنشا جوعارىلايدى. كەلەسى قادامدا ورتالىق بلوكچەيننىڭ وزەكتى باسىمدىعىن تولىق ساۋلەلەندىرىپ، ۇكىمەتتىك قىزمەت وتەۋ قولدانىمىنىڭ ىسكە قوسىلۋ كولەمىن كەڭەيتە تۇسەدى.

9 ـ ايدىڭ 4 ـ كۇنى مەملەكەتتىك كەڭەس كەڭسەسى «مەملەكەتتىك ٴبىر تۇلعالانعان ۇكىمەتتىك قىزمەت وتەۋ تۇعىرىن تياناق ەتىپ، ۇكىمەتتىك قىزمەت وتەۋ ونىمدىلىگىن جوعارىلاتۋ ۇدايىلانعان قىزمەت مەحانيزمىن ورناتۋ جونىندەگى پىكىردى» باسىپ تاراتىپ، جەرگىلىكتى ورىنداعى تاراۋلاردىڭ ۇكىمەتتىك قىزمەت وتەۋ ونىمدىلىگىن جوعارىلاتۋىنا قاتىستى 57 ٴتۇرلى تيپتىك تاجىريبە مىسالىن سارالاپ، جيناقتادى. مۇنىڭ ىشىندە، اۆتونوميالى رايوننىڭ "كاسىپورىن قۇرۋ" بلوكچەين تەحنيكاسى سىناق ٴتۇيىنى قولدانىمى ٴساتتى تاڭدالىپ، بۇكىل ەل كولەمىندە جالپىلاستىرىلدى.

مەكەن ـ جايىمىز: ٴۇرىمجى قالاسى حۇڭشۋان سولتۇستىك جولى 500 ـ ٴنومىر، تاراتۋ ورتالىعى: 5593062، جارناما باسقارماسى: 8830000 پوچتا ٴنومىرى: 830028، ايلىق باعاسى 19 يۋان، جىلدىق باعاسى 228 يۋان